

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2008

Utgiven i Helsingfors den 14 november 2008

Nr 685—687

INNEHÅLL

Nr		Sidan
685	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja ..	2165
686	Lag om ändring av sjölagen	2166
687	Republikens presidents förordning om ikraftträdande av ändringar av bilaga III till 1992 års konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö	2172

Nr 685

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja

Given i Helsingfors den 7 november 2008

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i London den 23 mars 2001 ingångna konventionen om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 7 november 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Trafikminister *Anu Vehviläinen*

RP 140/2008
KoUB 10/2008
RSv 100/2008

118—2008

Nr 686

L a g
om ändring av sjölagen

Given i Helsingfors den 7 november 2008

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i sjölagen av den 15 juli 1994 (674/1994) 10 kap. 1 § 10 punkten, 2 § 1 mom. och 16 §, 19 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten samt 21 kap. 3 a §, sådana de lyder i lag 421/1995, samt fogas till lagen ett nytt 10 a kap., till 21 kap. en ny 3 c § och till 22 kap. en ny 8 § som följer:

10 kap.

Ansvar för oljeskada

1 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

10) *Finlands ekonomiska zon* det område som avses i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

2 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på oljeskador som har uppkommit i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon eller i en annan konventionsstat eller inom dess ekonomiska zon till följd av att beständig olja har läckt ut från ett fartyg som har konstruerats eller anpassats för att transportera beständig olja som bulklast. I fråga om ett fartyg som kan transpor-

tera både beständig olja och annan last ska dock bestämmelserna tillämpas endast när fartyget transporterar beständig olja som bulklast samt under resor som följer på en sådan transport, om det inte visas att fartyget inte har några rester kvar ombord från en sådan transport av beständig olja i bulk. Bestämmelserna tillämpas också på skador och kostnader som förorsakats av förebyggande åtgärder, var de än vidtagits, för att förhindra eller begränsa sådan skada genom förorening som på grund av en ovan avsedd oljeskada hotar Finland eller Finlands ekonomiska zon eller en annan konventionsstat eller dess ekonomiska zon.

16 §

Tillämpning av lagen i vissa fall

Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte krigsfartyg eller andra fartyg som vid tiden för olyckan ägs eller brukas av en stat och som används uteslutande för andra än kommersiella ändamål. Har ett sådant fartyg orsa-

kat en oljeskada i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon eller har förebyggande åtgärder vidtagits, tillämpas dock bestämmelserna i 1 och 3—5 § i detta kapitel, 19 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten och 4 mom. samt 21 kap. 3 a § 3 och 4 mom.

Har ett fartyg som inte omfattas av bestämmelserna i 1 mom. och 2 § 1 mom. eller av bestämmelserna i 10 a kap. orsakat en oljeskada i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon eller har förebyggande åtgärder vidtagits, tillämpas bestämmelserna i 1 §, 2 § 4 mom., 3 § och 8 § 3 mom. i detta kapitel samt 19 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten och 4 mom. samt 21 kap. 3 a § 3 och 4 mom. Dessa bestämmelser tillämpas även när en oljeskada har orsakats av annan än beständig olja. I fråga om fartygsägarens rätt att begränsa sitt ansvar i dessa fall tillämpas 9 kap. Ansvarsbeloppet bestäms enligt 9 kap. 5 §.

10 a kap.

Ansvar för skada orsakad av förorening genom bunkerolja

1 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

- 1) *fartyg* varje flytande farkost som kan användas till sjöss,
- 2) *fartygsägare* fartygets ägare, inklusive den registrerade ägaren, den som hyr fartyget utan besättning, redaren eller den som i redarens ställe handhar fartygets drift,
- 3) *registrerad ägare* den person eller de personer som är registrerade som fartygets ägare eller, om registrering inte har skett, den person eller de personer som äger fartyget; när ett fartyg som ägs av en stat och används av ett bolag som i denna stat är registrerat som fartygets brukare, förstås med registrerad ägare detta bolag,
- 4) *bunkerolja* varje mineralolja som innehåller kolväte, inklusive smörjolja, som används eller är avsedd att användas för drift eller framdrivning av ett fartyg, samt rester av sådan olja,
- 5) *förebyggande åtgärder* sådana skäliga åtgärder som någon vidtar efter det att en

olycka inträffat för att förhindra eller begränsa skada,

6) *olycka* varje händelse eller serie av händelser med samma ursprung som orsakar skada genom förorening eller framkallar ett allvarligt eller omedelbart förestående hot om sådan skada,

7) *skada genom förorening*

a) förlust eller skada som uppkommit utanför fartyget på grund av förorening genom att bunkerolja har läckt ut eller tömts ut från fartyget, varhelst läckaget eller tömningen ägt rum; ersättningen för försämring av miljön, fränsett ersättningen för utebliven vinst, är dock begränsad till kostnaderna för sådana rimliga åtgärder för återställande som har vidtagits eller som planeras, och

b) kostnaderna för förebyggande åtgärder och förlust och skada som orsakas av sådana åtgärder,

8) *fördragsslutande stat* en stat som har anslutit sig till 2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja (FördrS 4/2009),

9) *Finlands ekonomiska zon* det område som avses i lagen om Finlands ekonomiska zon.

2 §

Tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på skada genom förorening som har orsakats av bunkerolja i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon eller i en annan fördragsslutande stat eller inom dess ekonomiska zon.

Detta kapitel tillämpas också på skador och kostnader som har uppstått till följd av förebyggande åtgärder, var de än vidtagits, för att förhindra eller begränsa sådan skada genom förorening som på grund av en ovan avsedd olycka hotar Finland eller Finlands ekonomiska zon eller en annan fördragsslutande stat eller dess ekonomiska zon.

Vad som i 1 och 2 mom. bestäms om en annan fördragsslutande stats ekonomiska zon gäller även, i fall en stat inte har fastställt en ekonomisk zon, ett område utanför och angränsande till statens territorialvatten som i enlighet med folkrättens regler har bestämts av den staten och som inte sträcker sig längre

ut än 200 sjömil från de baslinjer från vilka statens territorialvatten mäts.

Detta kapitel tillämpas inte på krigsfartyg, flottans hjälpfartyg och andra fartyg som en stat äger eller använder och som vid den aktuella tidpunkten används uteslutande för andra än kommersiella ändamål. Har ett sådant fartyg orsakat skada genom förorening i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon eller har förebyggande åtgärder vidtagits, tillämpas dock bestämmelserna i 1 och 3—5 § i detta kapitel, 19 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten och 4 mom. samt 21 kap. 3 c § 3 och 4 mom.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte på sådana oljeskador som avses i 10 kap. i de fall som avses i 10 kap. 2 § 1 mom.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas utan hinder av vad som föreskrivs om tillämpning av utländsk lag vid en finsk domstol.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas inte om tillämpningen skulle strida mot Finlands åtaganden enligt ett internationellt fördrag.

3 §

Fartygsägarens ansvar för skada genom förorening som orsakats av bunkerolja

Fartygsägaren är skyldig att ersätta skada som avses i 2 §, även om varken ägaren själv eller någon som ägaren svarar för har orsakat skadan. Om olyckan utgörs av en serie händelser med samma ursprung är den ansvarig för skadan som var ägare till fartyget vid den första av dessa händelser.

Om flera personer med stöd av 1 mom. är ansvariga för skadan, ska de svara solidariskt.

Fartygsägaren är dock inte ansvarig om denne visar att skadan

1) har orsakats av krigshandlingar, fientligheter, inbördeskrig eller uppror eller av en exceptionell, oundviklig och övermäktig naturhändelse,

2) i sin helhet har orsakats genom en handling eller försummelse av en tredje person med avsikt att orsaka skada, eller

3) i sin helhet har orsakats genom ett fel eller en försummelse av en myndighet vid fullgörandet av skyldighet att svara för underhåll av fyrar eller andra hjälpmedel för navigering.

Om den skadelidande uppsåtligen eller av oaktsamhet har medverkat till skadan kan skadeståndet jämkas.

4 §

Kanalisering av ansvar och regressrätt

Talan om ersättning för sådan skada genom förorening som avses i 2 § får väckas mot en fartygsägare endast med stöd av detta kapitel.

Ersättning för sådan skada genom förorening som avses i 2 § får inte krävas av

1) anställda hos fartygsägaren, ställföreträdare för ägaren eller besättningsmedlemmar,

2) en lots eller en person som utan att tillhöra besättningen utför arbete i fartygets tjänst,

3) den som utför bärgning med fartygsägarrens, redarens eller befälhavarens samtycke eller på uppdrag av en myndighet,

4) den som vidtar förebyggande åtgärder, eller

5) den som är anställd hos eller företrädare för en person som nämns i 2—4 punkten, om inte personen i fråga har orsakat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet och med insikt om att en sådan skada sannolikt skulle uppkomma.

Sådan ersättning som enligt detta kapitel har betalats för en skada genom förorening som orsakats av en person som avses i 2 mom. 1—5 punkten får krävas av den som har orsakat skadan endast om denne har orsakat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet och med insikt om att en sådan skada sannolikt skulle uppkomma. I fråga om fastställande av sådan ersättning som en arbetstagar eller tjänsteman ska betala tillämpas dock det som i skadeståndslagen och arbetsavtalslagen (55/2001) bestäms om ersättningsskyldigheten för arbetstagar eller tjänstemän.

5 §

Ansvarsbegränsning

Bestämmelserna i detta kapitel påverkar inte rätten för fartygsägaren eller den som utfärdar en försäkring eller någon annan sä-

kerhet att begränsa sitt ansvar i enlighet med bestämmelserna i 9 kap.

6 §

Försäkringsplikt för finska fartyg

Den registrerade ägaren av ett fartyg som är infört i det finska fartygsregistret och har en bruttodräktighet som överstiger 1 000 ska teckna och vidmakthålla en försäkring eller inneha någon annan ekonomisk säkerhet som täcker fartygsägarens ansvar enligt detta kapitel eller enligt motsvarande lagstiftning i en annan fördragsslutande stat, intill det belopp som anges i 9 kap. 5 §.

7 §

Försäkringsplikt för utländska fartyg

Ett utländskt fartyg som anlöper en finsk hamn eller nyttjar en hamnanläggning på finskt vattenområde och som har en bruttodräktighet som överstiger 1 000 ska inneha en försäkring eller någon annan ekonomisk säkerhet som täcker fartygsägarens ansvar enligt detta kapitel, intill det belopp som anges i 9 kap. 5 §.

Ett fartyg som avses i 1 mom. ska ombord medföra ett certifikat som visar att en sådan försäkring eller säkerhet som avses i 1 mom. är i kraft. Certifikatet ska vara utfärdat av en behörig myndighet eller bemyndigad organisation i den fördragsslutande stat där fartyget är registrerat. Om fartyget är statsägt ska fartyget ombord medföra ett certifikat som visar att staten i fråga äger fartyget och att dess ansvar enligt detta kapitel är täckt intill det belopp som anges i 9 kap. 5 §.

8 §

Certifikat angående försäkring eller säkerhet

Sjöfartsverket ska på ansökan utfärda ett certifikat angående den försäkring eller ekonomisk säkerhet som avses i 6 § till den registrerade ägaren av ett fartyg som är registrerat i Finland. Sjöfartsverket kan även utfärda ett certifikat över uppfyllt försäkringsplikt i fall som avses i 7 § 1 mom. om

fartyget inte är registrerat i en fördragsslutande stat.

Till ansökan ska det fogas utredning av vilken framgår att

1) försäkringen eller säkerheten täcker det ansvar som avses i detta kapitel, och

2) försäkringen eller säkerheten under certifikatets giltighetstid inte kan upphöra att gälla tidigare än tre månader från den dag ett skriftligt meddelande om tiden för försäkringens eller säkerhetens upphörande kom in till Sjöfartsverket, om inte certifikatet har tillställts Sjöfartsverket eller ett nytt certifikat har utfärdats.

Sjöfartsverket ska återkalla ett utfärdat certifikat om de villkor enligt vilka det utfärdats inte längre uppfylls.

Certifikatet ska medföras ombord på fartyget och en kopia av certifikatet ska lämnas in till Sjöfartsverket. Fartyget får inte användas för sjöfart utan ett sådant certifikat.

För certifikat som avses i denna paragraf tas det ut avgift i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Ersättningskrav mot försäkringsgivaren eller den som utfärdat säkerhet

Den som är berättigad till ersättning har rätt att rikta ersättningskrav som grundar sig på en skada genom förening som avses i detta kapitel direkt mot den som meddelat den försäkring eller utfärdat den säkerhet som avses i 6 eller 7 §.

Försäkringsgivaren eller den som utfärdat säkerhet är dock inte skyldiga att ersätta skadan i de fall som avses i 3 § 3 mom. eller om fartygsägaren själv uppsåtligt har orsakat skadan.

Försäkringsgivaren eller den som utfärdat säkerhet kan för att befria sig från ansvarighet mot någon annan än fartygsägaren endast åberopa sådana omständigheter som avses i 2 mom.

Försäkringsgivaren eller den som utfärdat säkerhet har i vart fall rätt att få fartygets ägare instämd i målet.

10 §

Övervakning av försäkringsplikten

Sjöfartsverket övervakar att 6 och 7 § iaktas.

Sjöfartsverket har rätt att förbjuda ett fartygs avgång och avbryta dess resa om fartyget inte medför ett sådant certifikat som krävs enligt 6 eller 7 §.

11 §

Hänvisningsbestämmelser

Bestämmelser om preskription av en fordran som avses i detta kapitel finns i 19 kap. 1 §.

Bestämmelser om behörig domstol i ärenden som avses i detta kapitel finns i 21 kap. 3 c §.

Bestämmelser om verkställighet av en utländsk dom i ärenden som avses i detta kapitel finns i 22 kap. 8 §.

19 kap.

Preskription av fordringar

1 §

Preskription av fordringar

Talan om erhållande av betalning för följande fordringar, oberoende av om ansvarigheten är begränsad eller obegränsad, skall väckas

7) för fordran på ersättning för en oljeskada enligt 10 kap. eller en skada orsakad av bunkerolja enligt 10 a kap. inom tre år från skadans uppkomst.

21 kap.

Laga domstol och rättegång i sjörättsmål

3 a §

Behörig domstol vid oljeskada

Talan om ersättning enligt 10 kap. kan väckas vid en finsk domstol om oljeskadan

har uppkommit i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon enligt 1 § 10 punkten i nämnda kapitel eller om förebyggande åtgärder har vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon.

3 c §

Behörig domstol vid skador som orsakats av bunkerolja

Talan om ersättning enligt 10 a kap. kan väckas vid en finsk domstol om skadan har uppkommit i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon eller om förebyggande åtgärder har vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Finland eller inom Finlands ekonomiska zon.

Om talan med stöd av 1 mom. kan väckas vid en finsk domstol, kan talan om ersättning för annan skada som uppkommit till följd av samma olycka väckas vid samma domstol.

En sådan talan om ersättning som med stöd av 1 eller 2 mom. kan väckas vid en finsk domstol ska handläggas av Helsingfors tingsrätt.

Om en sådan begränsningsfond som avses i 9 kap. 7 § har upprättats i Finland efter olyckan och den registrerade ägaren eller försäkringsgivaren, mot vilken talan förs i Finland eller i en annan fördragsslutande stat, har rätt att begränsa sitt ansvar, ska Helsingfors tingsrätt handlägga de frågor som gäller fördelning av begränsningsfonden mellan dem som är berättigade till ersättning.

22 kap.

Verkställighet

8 §

Erkännande och verkställighet av en dom som gäller skada orsakad av bunkerolja

I fråga om verkställigheten av en dom som gäller ersättning för en skada genom förorening enligt 10 a kap. och som har meddelats i en annan fördragsslutande stat iaktas i tillämpliga delar bestämmelserna i 6 § i detta kapitel, om inte något annat följer av 2 mom.

På en dom som har meddelats i en av Europeiska gemenskapens medlemsstater tillämpas rådets förordning (EG) nr 44/2001 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 7 november 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Trafikminister *Anu Vehviläinen*

FÖRFS/ELEKTRONISK VERSION

Nr 687

Republikens presidents förordning
om ikraftträdande av ändringar av bilaga III till 1992 års konvention om skydd av
Östersjöområdets marina miljö

Given i Helsingfors den 14 november 2008

I enlighet med republikens presidents beslut, tillkommet på föredragning av utrikesministern, föreskrivs:

1 §

De i Krakow den 15 november 2007 och i Helsingfors den 5 mars 2008 antagna ändringarna av bilaga III till 1992 års konvention om skydd av Östersjöområdets marina miljö, vilka godkänts av republikens president den 18 juli 2008, träder i kraft den 15 november 2008 så som därom har överenskommits.

2 §

Bestämmelserna i ändringarna av bilaga III till konventionen är i kraft som förordning.

3 §

Denna förordning träder i kraft den 15 november 2008.

Helsingfors den 14 november 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister *Alexander Stubb*

(Fördragstexten är publicerad i Finlands författningssamlings fördragsserie nr 98/2008)

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 685—687, 1 ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2008

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663